

סיוע איראני לטרור הפלסטיני: חלוקת כספים איראניים למשפחות שהידים ברצועת עזה ע"י אגודת הצדקה אלנצאר המזוהה עם הג'האד האסלאמי בפלסטין

9 בפברואר 2020

כללי

בסוף ינואר 2020 חילקה **אגודת הצדקה אלנצאר**, המזוהה עם הג'האד האסלאמי בפלסטין, כספי סיוע איראני למשפחות שהידים, שנהרגו מתחילת האנתיפאדה השנייה ועד למבצע "צוק איתן" (2014). הכספים הועברו לאגודה ע"י **קרן השיד האיראנית**, המהווה עבור האיראנים **ערוץ להעברת כספים המיועדים לתמיכה במעטפת החברתית התומכת בארגוני הטרור**. לא נמסר מה גובה הסכום, שחולק ברצועה בין משפחות שהידים. אולם נראה לנו, כי בדומה לשנת 2018, **מדובר בסכום של קרוב לשני מיליון דולרים ששולמו לכ-4,800 משפחות** (כל משפחה קיבלה סכום הנע בין 300 ל-600 דולרים).

◀ בתהליך העברת הכספים מאיראן למשפחות שהידים ברצועה מעורבים מספר גופים: **קרן השיד האיראנית, שלוחותיה בלבנון (מוסד השיד פלסטין המשתף פעולה עם קרן השיד של חזבאללה), הבנק הלאומי האסלאמי (שהינו מוסד של חמאס) ואגודת הצדקה אלנצאר ברצועה המזוהה עם הג'האד האסלאמי בפלסטין, שהיא הזרוע הביצועית לחלוקת הכספים**. אגודה זאת היא שחילקה במשרדה, השנה ובשנים קודמות, את תלושי הזכאות לבני משפחות שהידים, שנהרגו בשנים 2000-2014. בעת חלוקת התלושים הוצבו במשרד אגודת אלנצאר תמונתו של קאסם סלימאני, שנהרג ע"י ארה"ב בסיכול ממוקד, דגל איראן, והלוגו של מוסד השיד פלסטין והכתובת "איראן עם משפחות שהידים". כל זאת כדי **להאדיר את איראן ולחזק השפעתה בקרב הציבור העזתי**.

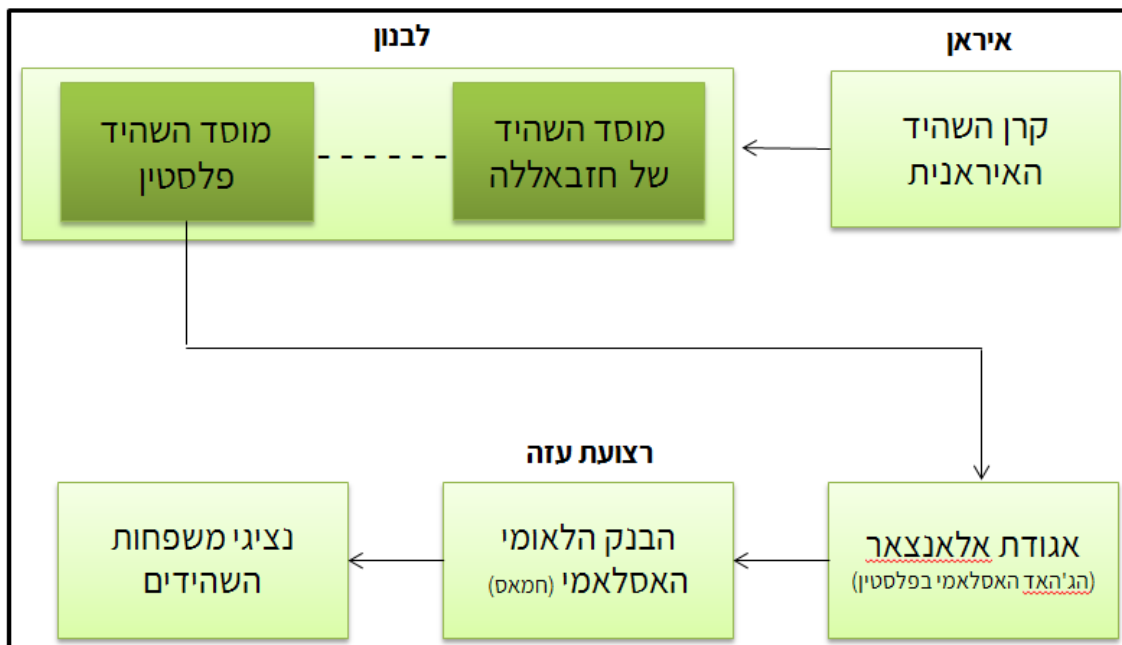

תמונתו של קאסם סלימאני, דגל איראן, ולוגו מוסד השיד פלסטין, אשר הוצבו במשרדי אגודת הצדקה אלנצאר בעזה בעת חלוקת התלושים לבני משפחות שהידים (דף הפייסבוק של אגודת אלנצאר, 27 בינואר 2020).

◀ העברת כספים שמקורם באיראן למשפחות שהידים, שנהרגו בתקופה שמתחילת האנתיפאדה השנייה ועד למבצע "צוק איתן" (2000- יולי 2014), **מתבצעת באופן זה מידי שנה ע"י אגודת הצדקה אלנצאר**. המדובר בדרך כלל בסכומים של **כשני מיליון דולרים המוענקים לכ-4,800 מוטבים**, תושבי רצועת עזה.

בדרך כלל מועברים הכספים הללו באופן סדיר אך בשנת 2019 חלו שיבושים בהעברת התשלומים למשפחות שהידיים, יתכן בשל קשייה הכספיים של איראן. בנוסף לכך, סכומי כסף נוספים, קטנים יותר, מועברים ע"י איראן לקטגוריות נוספות של משפחות שהידיים ברצועה למשל הרוגי מבצע "צוק איתן" ומשפחות שהידיים מהרצועה, אשר הרשות הפלסטינית החליטה להפסיק להם את הסיוע הכספי בשל השתייכותם לחמאס (אלמוניטור בערבית, 6 ביוני 2019). התשלומים לקטגוריות הנוספות מועברים בערוצים נוספים ולא רק דרך אגודת הצדקה אלאנצאר. בנוסף לכך, הודיעה איראן, בעיצומו של גל הטרור העממי ביהודה ושומרון, על תמיכה של 7,000 דולרים לכל משפחת שהיד בגל הטרור (המכונה "אנתיפאדת אלקודס") ו-30,000 דולרים לכל משפחה שביתה נהרס ע"י ישראל. לא ברור לנו האם, מתי ובאיזה ערוץ בוצעה העברת התשלומים הללו.

העברת הכספים מאיראן לרצועת עזה

מוסדות המעורבים בהעברת הכספים מאיראן לרצועת עזה

◀ בתהליך העברת כספי הסיוע מאיראן למשפחות ברצועת עזה מעורבים מספר מוסדות באיראן, לבנון וברצועת עזה. להלן מאפייני במוסדות המעורבים בתהליך העברת הכספים:

◆ **קרן השהיד האיראנית:** אגודת צדקה, שהוקמה באיראן ע"י האמאם ח'מיני במטרה לסייע למשפחות החללים במלחמת איראן-עיראק. לקרן שלוחות במדינות שונות במזרח התיכון, כביטוי לתמיכת איראן במיליציות המזוינות, ובכוחות הצבאיים למחצה, שהיא מפעילה במדינות הללו. **בלבנון פועלים מוסד השהיד של חזבאללה ומוסד השהיד פלסטיין**, שהינו השלוחה הפלסטינית של מוסד השהיד האיראני (שתי השלוחות הללו פועלות בשיתוף פעולה ביניהם). קרן השהיד האיראנית ושלוחותיה בלבנון הוגדרו ע"י משרד האוצר האמריקאי (2007) כקרנות המסייעות לארגוני טרור, משום שהן מעניקות סיוע כספי לחזבאללה, לחמאס ולג'האד האסלאמי בפלסטין.

לוגו קרן השהיד האיראנית

◆ **מוסד השהיד של חזבאללה, הפועל בלבנון:** שלוחה של קרן השהיד האיראנית, שהוקמה במטרה לטפל במשפחות השהידים של חזבאללה. המדובר במוסד של חזבאללה המעניק מעטפת חברתית וכלכלית תומכת למשפחות פעילי הזרוע הצבאית של הארגון. בתחום התודעתי עוסק מוסד השהיד בטיפוח "תרבות השהידים" (קרי, האדרת השהידים של חזבאללה והפיכתם למודל לחיקוי לדור הצעיר). בשל היקף פעילותו הנרחב **ההוצאות השנתיות של המוסד של חזבאללה גדולות ביותר** ועל פי הערכה גסה הן מסתכמות בסביבות מאה מיליון דולרים (מרביתם מועברים מאיראן)¹.

לוגו מוסד השהיד של חזבאללה בלבנון

◆ **מוסד שהיד פלסטין, הפועל מלבנון:** מוסד פלסטיני, שהוקם ע"י מוסד השהיד של חזבאללה, במטרה לסיוע למשפחות השהידים, שנהרגו בפעולות צבאיות נגד ישראל. נראה לנו, כי **מוסד זה הוא שמעביר את הכספים מקרן השהיד האיראנית לגופים הרלוונטיים ברצועת עזה ובהם אגודת הצדקה אלנצאר**. לא ידוע לנו באילו ערוצים מועברים הכספים אך ניתן להעריך כי הם מועברים במזומן, ע"י בלדרים או באמצעות חלפני כספים. אפשרות אחרת היא הסתייעות בבנקים וחברות מסחריות המעניקים שירותים למוסד השהיד של חזבאללה.

¹ פרטים על מוסד השהיד של חזבאללה בלבנון ראו מסמך מרכז המידע מ-14 במרץ 2019: "מוסד השהיד של חזבאללה: מטרתו, אופן התנהלותו ודרכי מימונו".

מימין: כרזה בעת חלוקת הסיוע בפברואר 2019: אגודת הצדקה אלאנצאר, בסיוע מוסד שהיד פלסטין, מבצעת את פרויקט התמיכה והטיפול במשפחות השהידים (ערוץ אלוטניה, 21 בפברואר 2019) משמאל: משלחת מטעם הג'האד האסלאמי בפלסטין מבקרת במשרדי אגודת הצדקה אלאנצאר בעזה. את המשלחת מקבל יו"ר האגודה נאפד' אלערג' (דף הפייסבוק של אגודת אלאנצאר בעזה, 17 במרץ 2015)

לוגו מוסד שהיד פלסטין

◆ **אגודת הצדקה אלאנצאר:** אגודת צדקה הפועלת ברצועת עזה **המזוהה עם הג'האד האסלאמי בפלסטין**. האגודה נוסדה בתקופת האנתיפאדה השנייה (2001) בראשה עומד **פעיל הג'האד האסלאמי בפלסטין נאפד' אלערג' (אבו צהיב)**. האגודה משמשת צינור העברת כספים מקרן השהיד האיראנית לרצועת עזה כסיוע עקיף לג'האד האסלאמי בפלסטין, שהינו ארגון הטרור השני בחשיבותו ברצועה לאחר חמאס. ארגון זה מקיים קשרים קרובים עם איראן, הרואה בו את הארגון הפלסטיני המועדף, וזוכה ממנה לסיוע בתחום הצבאי והכספי (פרטים נוספים על אגודת הצדקה אלאנצאר **ראו נספח**).

הלוגו של אגודת הצדקה אל-אנצאר

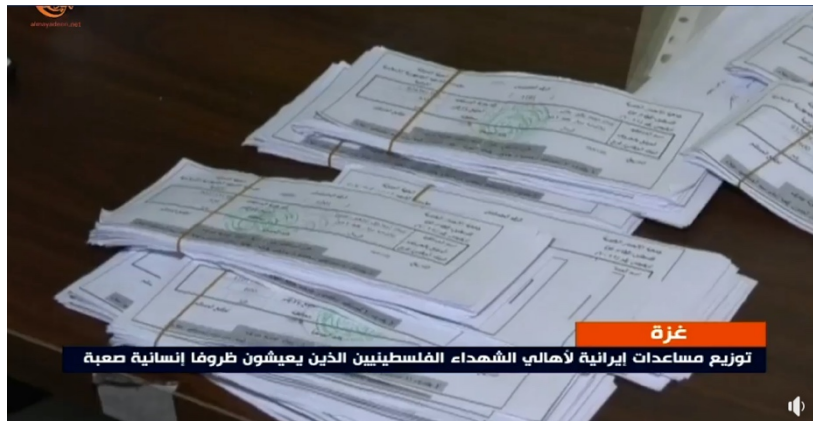
◆ **הבנק הלאומי האסלאמי:** הבנק הוקם ברצועת עזה על ידי ממשל חמאס בנובמבר 2008. לבנק ארבעה סניפים ברצועה. הרשות הפלסטינית אינה מכירה בו והיא אף הוציאה אותו מחוץ לחוק. משרד האוצר האמריקאי הכריז עליו (2010) כעל ארגון טרור משום שהוא נשלט על ידי חמאס ומספק לה שירותים כספיים, כולל לפעילי הזרוע הצבאית. במהלך מבצע "צוק איתן" הותקפו סניפי הבנק במערב עזה ובח'אן יונס על ידי חיל האוויר הישראלי בשל היותו מוסד של חמאס המעביר כספים לפעילות טרור. שנתיים קודם לכן, במהלך מבצע "עמוד ענן", הותקף סניף הבנק בעיר עזה.

הלוגו של הבנק הלאומי האסלאמי בעזה

אופן חלוקת הכספים ע"י אגודת אל-אנצאר בסוף ינואר 2020

◀ **חלוקת הכספים ע"י אגודת הצדקה אל-אנצאר התבצעה בין 19-27 בינואר 2020.** בכתבה באלמיאדין דווח כי סבב החלוקה הנוכחי כולל 4,800 זכאים לכספי הסיוע האיראני (בדומה לשנת 2018). המדובר במשפחות הרוגים משנת 2000, מתחילת האנתיפאדה השנייה ועד סוף יוני 2014 (משפחות הרוגי מבצע "צוק איתן" מקבלות סיוע נפרד). **תהליך קבלת הכספים התנהל כדלקמן:** כל מי שזכאי לכספי הסיוע התבקש להגיע למשרד הראשי של אגודת אל-אנצאר ברצועת עזה בתאריך שנקבע לו בהתאם למחוז מגוריו. במשרדי האגודה הוא קיבל תלוש, שעליו נרשם שמו של המוטב וסכום הכסף לו הוא זכאי. המוטב התבקש להגיע לסניף הבנק הלאומי האסלאמי עם התלוש, ושם קיבל את הסכום הכסף לו הוא זכאי במזומן, ככל הנראה בדולרים.

התלושים שחולקו לבני משפחות השהידים במשרדי אגודת הצדקה אלנצאר בעזה (דף הפייסבוק של אגודת אלנצאר, 27 בינואר 2020)

מימין: חלוקת הכספים לנציגי משפחות השהידים בבנק הלאומי האסלאמי עם הצגת התלושים. משמאל: ספירת שטרות הדולרים, שמחולקים למוטבים בבנק הלאומי האסלאמי (דף הפייסבוק של אגודת אלנצאר, 27 בינואר 2020)

◀ בניגוד לשנים קודמות לא צוין השנה הסכום הכולל, שהועבר לטובת המשפחות. אולם, בהנחה שכל משפחה מקבלת סכום הנע בין 300-600 דולרים והמדובר בכ-4,800 זכאים בהערכה גסה עומד סכום הסיוע לשנה הנוכחית על כשני מיליון דולרים. יוזכר כי סכומים דומים הועברו לאגודת אלנצאר בשנת 2018 (1,870,000 דולרים) ובשנת 2017 (כשני מיליון דולרים).²

ניצול הסיוע הכספי להאדרת איראן

◀ חלוקת הכספים למשפחות השהידים מנוצלת להאדרת איראן בקרב הציבור העזתי ע"י הצגתה כמי שמעניקה סיוע לפלסטינים, בניגוד למדינות אחרות. נאצר אלשיח' עלי, סגן יו"ר אגודת אלנצאר, בראיון לערוץ אלמיאדין, הדגיש, כי הסיוע האיראני חולק השנה למרות מצבה הכספי הקשה בעקבות הסנקציות שהוטלו עליה ע"י ארה"ב. בני משפחות שהידים, ציינו, כי הסיוע האיראני מבטא את התמיכה האיראנית בהם ועמידה לצדם ואת העובדה, שבניגוד למדינות אחרות איראן לא שכחה אותם (דף

² למידע אודות העברות כספים בשנת 2017 ו-2018 ראו שני פרסומים של מרכז המידע: פרסום מ-2 באוגוסט 2018: "סיוע איראני לטרור הפלסטיני: נמשכות העברות כספים איראניות למשפחות שהידים ברצועת עזה באמצעות אגודת הצדקה אלנצאר, המזוהה עם הג'האד האסלאמי בפלסטין. פרסום מ-28 במאי 2017: "סיוע איראני לטרור הפלסטיני: גם השנה הועברו כספים למשפחות שהידים ברצועת עזה מקרן השהיד האיראנית, באמצעות אגודת אלנצאר, המזוהה עם הג'האד האסלאמי בפלסטין".

הפייסבוק של אגודת אלנצאר המצרף כתבה של ערוץ אלמיאדין הלבנוני, המזוהה עם חזבאללה, אודות חלוקת הסיוע האיראני).

◀ במשרדי אגודת אלנצאר, אשר בהם קיבלו המוטבים את תלושי הזכאות, הוצבה תמונה גדולה של קאסם סלימאני, מפקד כוח קדס שנהרג בעיראק בתחילת ינואר 2020 בסיכול ממוקד של ארה"ב. בשולי התמונה נראה לוגו של מוסד השהיד האיראני. בתמונה נוספת שהוצבה באולם נראה הסמל של דגל איראן.

מימין: חלוקת תלושי הזכאות במשרדי אגודת הצדקה אלנצאר בשלטים התלויים על הקיר מופיעים הלוגו של מוסד שהיד פלסטין ולוגו אגודת הצדקה אלנצאר בעזה. בנוסף, מופיע בשלט הימני דגל איראן ומתחתיו כתוב בערבית: "איראן עם משפחות השהידים". משמאל: נאצר אלשיח' עלי, סגן יו"ר אגודת הצדקה אלנצאר מתראיין אודות הסיוע האיראני לערוץ אלמיאדין המזוהה עם חזבאללה (דף הפייסבוק של אגודת אלנצאר, 27 בינואר 2020)

אגודת הצדקה אלנצאר ברצועת עזה

לוגו האגודה כפי שמופיע בדף הפייסבוק הרשמי שלה
(דף הפייסבוק של אגודת הצדקה אלנצאר, 18 בינואר 2015)

◀ אגודת הצדקה אלנצאר הינה אגודת צדקה אסלאמית הפועלת ברצועה ומזוהה עם הג'האד האסלאמי בפלסטין. משרדי האגודה נמצאים ברחוב אלנצר בעזה. מספר הטלפון באגודה הוא 08-2867556. דואר אלקטרוני : info@alansar.ps. בראש האגודה עומד נאפד' אלערג', המזוהה עם הג'האד האסלאמי בפלסטין.

◀ האגודה מטפלת, בין השאר, בהעברת סיוע כספי איראני למשפחות שהידיים פלסטינים ברצועת עזה וביהודה ושומרון, בדגש על אלו שנהרגו מאז תחילת אנתפאצ'ת אלאקצא. בשנים האחרונות החלה האגודה לחלק סיוע כספי למשפחות שהידיים מהרצועה, שנהרגו גם במהלך מבצע "צוק איתן". בנוסף לכך היא מעניקה סיוע כספי למשפחות האסירים הכלואים בבתי הכלא בישראל, וסיוע כספי למשפחות שבתיהן נהרסו כתוצאה מפעילות צה"ל. מקור הכספים, המועברים מאז 2002, הינה איראן. סה"כ מעבירה אגודת אלנצאר בעזה סיוע שמקורו באיראן לכ-7,000 משפחות שהידיים פלסטינים.

◀ ב-26 בינואר 2015 חנכה אגודת הצדקה אלנצאר את משכנה החדש בעזה, זאת לאחר שמבנה האגודה הותקף ע"י חיל האוויר הישראלי בשנת 2004 ופעם נוספת בשנת 2008, במהלך מבצע "עופרת יצוקה". האגודה פרסמה מקבץ תמונות משלב הבנייה ועד שלב סיום בניית המבנה (אשר מוצג בסרטון בדף הפייסבוק הרשמי שלה). מתקריבי צילום בסרטון ניתן לראות כי המבנה החדש הוקם הודות לסיוע מוסד שהיד פלסטין, שבאמצעותו מועברים הכספים מאיראן דרך לבנון (דף הפייסבוק של אגודת הצדקה אלנצאר, 18 בינואר 2015, יוטיוב, 26 ינואר 2015).

משכנה החדש של אגודת אלנצאר (יוטיוב, 26 בינואר 2020).

נאפד', אלנצרג' יו"ר האגודה, באתר בו נבנה משכנה החדש של האגודה במהלך עבודות הבנייה (יוטיוב, 26 ינואר 2015)

נאפד' אלנצרג' יו"ר אגודת הצדקה אלנצאר

נאפד' אלנצרג', יו"ר אגודת הצדקה אלנצאר בעזה (דף הפייסבוק של אגודת הצדקה אלנצאר, 11 בפברואר 2015)

- ◀ שמו המלא נאפד' עת'מאן עבד אלרחמן אלנצרג' (מכונה אבו צהיב).
- ◀ משמש כיום כיו"ר אגודת הצדקה אלנצאר בעזה.
- ◀ מזוהה עם הג'האד האסלאמי בפלסטין, אליו הצטרף בצעירותו.
- ◀ אחיו עמאר אלנצרג' היה פעיל בכיר בזרוע הצבאית של הג'האד האסלאמי בפלסטין, ממיסדי התשתית הצבאית של הארגון. הוא נהרג בשנת 1996 בעת ניסיון מעצר של מנגנוני הביטחון של הרשות

הפלסטינית בעזה. עמאר אלאערג' נחשב ל"מהנדס הג'האד" והוא זה שהכין את המטענים ששימשו לפיגועים בבית ליד³, כפר דרום⁴ ונצרים⁵.

³ **הפיגוע בבית ליד (1995):** פיגוע התאבדות כפול שאירע בתחנת אוטובוסים מרכזית בצומת בית ליד ב-22 בינואר 1995 בפיגוע נרצחו 22 ישראלים ונפצעו 66 ביניהם אזרחים. הפיגוע בוצע ע"י 2 שני מחבלים מתאבדים של **הג'האד האסלאמי בפלסטין**.

⁴ **פיגוע כפר דרום (1995):** פיצוץ מכונית התופת בצומת כפר דרום בוצע ב-9 באפריל 1995 על ידי מחבל מתאבד פלסטיני, **חבר הג'האד האסלאמי בפלסטין**, אשר התנגש עם כלי רכבו שהיה עמוס מטעני חבלה, באוטובוס והתפוצץ.

⁵ **פיגוע ההתאבדות בצומת נצרים (1994):** פיגוע שבוצע ב-11 בנובמבר 1994 על ידי מחבל מתאבד פעיל **הג'האד האסלאמי בפלסטין**. המחבל נסע באופניים ונכנס למרווח שנוצר, שבין ג'יפ צה"ל וכלי רכב פלסטיני בצומת נצרים ושם פוצץ את עצמו. בפיגוע נהרגו שלושה קציני צה"ל, ונפצעו תשעה ישראלים ופלסטינים.